

پایه چهارم متوسطه

خطبه ۲۸

بخش اول: أَمَّا بَعْدُ فَإِنَّ الدُّنْيَا قَدْ أَدْبَرَتْ، وَ أَدْنَتْ بَوْدَاعَ وَ إِنَّ الْآخِرَةَ قَدْ أَقْبَلَتْ، وَ أَشْرَفَتْ بِاطِّلَاعِ، أَلَا وَ إِنَّ الْيَوْمَ الْمِضْمَارَ وَ غَدَاً السَّبَّاقَ وَ السَّبْقَةَ الْجَنَّةَ وَ الْغَايَةَ النَّارَ؛ أَفَلَا تَأْتِبُ مِنْ خَطِيئَتِهِ قَبْلَ مَيِّتِهِ! أَلَا عَامِلٌ لِنَفْسِهِ قَبْلَ يَوْمِ بُؤْسِهِ! أَلَا وَ إِنَّكُمْ فِي أَيَّامِ أَمَلٍ مِنْ وَرَائِهِ أَجَلٌ، فَمَنْ عَمِلَ فِي أَيَّامِ أَمَلِهِ قَبْلَ حُضُورِ أَجَلِهِ فَقَدْ نَفَعَهُ عَمَلُهُ وَ لَمْ يَضُرَّهُ أَجَلُهُ. وَ مَنْ قَصَرَ فِي أَيَّامِ أَمَلِهِ قَبْلَ حُضُورِ أَجَلِهِ فَقَدْ خَسِرَ عَمَلَهُ وَ ضَرَّهُ أَجَلُهُ.

ترجمه

اما بعد، همانا دنیا روی برگردانده و وداع خویش را اعلام داشته و آخرت روی آورده و طلایه های آن آشکار گردیده است. بدانید امروز روز تمرین و آمادگی است و فردا روز مسابقه. جایزه برندگان بهشت و سرانجام (شوم) عقب ماندگان آتش دوزخ است. آیا کسی نیست که پیش از فرا رسیدن مرگش از خطاهایش توبه کند آیا انسانی پیدا نمی شود که قبل از رسیدن روز ناراحتیش، عمل نیکی برای خود انجام دهد؟ آگاه باشید! شما در دوران امید و آرزوئی به سر می برید (که فرصت بسیار گرانبهائی است) و مرگ در پی آن است (با این حال) هر کس (از این فرصت استفاده کند) و در ایام امیدش، پیش از فرا رسیدن اجلس به عمل صالح پردازد، اعمالش به او سود می بخشد و فرا رسیدن اجلس، زبانی به او نمی رساند. و هر کس در ایام امیدش و پیش از فرا رسیدن اجلس، در عمل کوتاهی کند گرفتار خسران شده و فرا رسیدن اجلس برای او زیانبخش خواهد بود (چرا که فرصت گرانبهائی و غیر قابل بازگشتی را از دست داده است).

بخش دوم: أَلَا فَاعْمَلُوا فِي الرَّعْبَةِ كَمَا تَعْمَلُونَ فِي الرَّهْبَةِ! أَلَا وَ إِنِّي لَمْ أَرَ كَالْجَنَّةِ نَامَ طَائِبُهَا، وَ لَا كَالنَّارِ نَامَ هَارِبُهَا، أَلَا وَ إِنَّهُ مَنْ لَا يَنْفَعُهُ الْحَقُّ، يَضُرُّهُ الْبَاطِلُ، وَ مَنْ لَا يَسْتَقِيمُ بِهِ الْهُدَى، يَجْرُ بِهِ الضَّلَالُ إِلَى الرَّدَى. أَلَا وَ إِنَّكُمْ قَدْ أَمَرْتُمْ بِالظَّنِّ وَ دَلَلْتُمْ عَلَى الزَّادِ وَ إِنَّ أَخَوْفَ مَا أَخَافُ عَلَيْكُمْ اثْنَتَانِ: اتِّبَاعُ الْهَوَى، وَ طُولُ الْأَمَلِ، تَزَوَّدُوا فِي الدُّنْيَا مِنَ الدُّنْيَا مَا تَحْرُزُونَ بِهِ أَنْفُسَكُمْ غَدَاً.

ترجمه

بانگ الرحیل را سر داده اند! آگاه باشید! همان گونه که به هنگام ترس عمل می کنید در موقع آرامش نیز عمل کنید! (و تنها، در سختی ها و مشکلات، به یاد خدا نباشید). بدانید! من هرگز چیزی را مانند بهشت ندیدم که طالبانش (این گونه) به خواب فرو رفته باشند و نه همانند آتش دوزخ که فراریانش (این گونه) به خواب فرو روند. آگاه باشید! آنها که از حق سود

نگیرند، زیان باطل دامنه‌شان را خواهد گرفت و آن کس که (انوار) هدایت، او را به راه راست نبرد، (ظلمت) گمراهی او را به وادی هلاکت می‌کشاند. بدانید! فرمان کوچ برای شما صادر شده و به زاد و توشه (این راه پرخطر) راهنمایی شده‌اید. و ترسناک‌ترین چیزی را که بر شما از آن بیمناکم دو چیز است: هواپرستی و آرزوهای دراز (نخستین، انسان را از پیروی از حق باز می‌دارد و دومی، آخرت را به فراموشی می‌سپارد).

(حال که چنین است) در این دنیا، از این دنیا، زاد و توشه‌ای برگیرید که فردا بتوانید خود را با آن حفظ کنید.

خطبه ۱۰۰

بخش اول: الْحَمْدُ لِلَّهِ النَّاشِرِ فِي الْخَلْقِ فَضْلَهُ، وَالْبَاسِطِ فِيهِمْ بِالْجُودِ يَدَهُ. نَحْمَدُهُ فِي جَمِيعِ أُمُورِهِ، وَنَسْتَعِينُهُ عَلَى رِعَايَةِ حُقُوقِهِ، وَنَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ غَيْرُهُ وَأَنَّ مُحَمَّدًا عَبْدُهُ وَرَسُولُهُ، أَرْسَلَهُ بِأَمْرِهِ صَادِعًا، وَبَذَرَهُ نَاطِقًا، فَأَدَّى أَمِينًا، وَمَضَى رَشِيدًا؛ وَخَلَّفَ فِينَا رَايَةَ الْحَقِّ، مَنْ تَقَدَّمَهَا مَرَقٌ، وَمَنْ تَخَلَّفَ عَنْهَا زَهَقٌ، وَمَنْ لَزِمَهَا لِحِقٌ، دَلِيلُهَا مَكِثٌ الْكَلَامِ، بَطِيءُ الْقِيَامِ، سَرِيعٌ إِذَا قَامَ، فَإِذَا أَنْتُمْ أَلْتُمْ لَهُ رِقَابَكُمْ، وَأَشْرْتُمْ إِلَيْهِ بِأَصَابِعِكُمْ، جَاءَهُ الْمَوْتُ فَذَهَبَ بِهِ، فَلَبِثْتُمْ بَعْدَهُ مَا شَاءَ اللَّهُ حَتَّى يُطْلِعَ اللَّهُ لَكُمْ مَنْ يَجْمَعُكُمْ وَيَضُمُّ نَشْرُكُمْ، فَلَا تَطْمَعُوا فِي غَيْرِ مُقْبِلٍ، وَلَا تَيَأَسُوا مِنْ مُدْبِرٍ، فَإِنَّ الْمُدْبِرَ عَسَى أَنْ تَزَلَّ بِهِ إِحْدَى قَائِمَتِيهِ، وَتَثْبِتَ الْأُخْرَى، فَتَرْجِعَا حَتَّى تَثْبُتَا جَمِيعًا.

ترجمه

ستایش مخصوص خداوندی است که فضل و بخشش خود را در تمامی مخلوقات منتشر ساخته، و دست جود و سخایش را به سوی آنان گشوده است! او را در تمام کارهایش ستایش می‌کنیم و برای رعایت حقوقش از او یاری می‌طلبیم؛ و گواهی می‌دهیم که جز او معبودی نیست و محمد بنده و فرستاده اوست. او را فرستاد تا فرمان حق را آشکارا بیان کند، و به تبیین اوصافش بپردازد.

او با امانت رسالت خویش را ادا کرد و با راستی و درستی به راه خود ادامه داد و پرچم حق را در میان ما به یادگار گذارد. پرچمی که هر کس از آن پیشی گیرد از دین خارج شود! و هر کس از آن عقب بماند، هلاک گردد! و آن کس که همراه و ملازم آن باشد (به سر منزل سعادت) می‌رسد.

راهنمای این پرچم، با تائی سخن می‌گوید و دیر به پا می‌خیزد؛ اما هنگامی که به پا خاست، با سرعت و قاطعیت پیش می‌رود. اما زمانی که شما تحت فرمان او در آیدید و با انگشت به سوی او اشاره کنید (و همه تسلیم فرمان او گردید) مرگ او فرا می‌رسد و دورانش سپری می‌شود و بعد از او، مدتی در انتظار خواهید بود، تا خداوند شخصی را ظاهر کند که شما را جمع نماید و پراکندگیتان را به جمعیت مبدل سازد. بنابراین، به چیزی که نیامده، دل نبندید و نسبت به آنچه گذشته، مأیوس و

نگران نباشید! زیرا آن کس که پشت کرده، ممکن است یکی از پاهایش بلغزد و دیگری برقرار ماند. سپس هر دو با هم، به جای خود باز گردد و ثابت شود (و پیروزی بیافریند).

بخش دوم: **أَلَا إِنَّ مَثَلَ آلِ مُحَمَّدٍ، صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ كَمَثَلِ نُجُومِ السَّمَاءِ: إِذَا خَوَى نَجْمٌ طَلَعَ نَجْمٌ، فَكَأَنَّكُمْ قَدْ تَكَامَلْتُمْ مِنَ اللَّهِ فِيكُمْ الصَّنَائِعُ، وَ أَرَاكُمْ مَا كُنْتُمْ تَأْمُلُونَ.**

ترجمه

آگاه باشید! آل محمد (صلی الله علیه وآله) همانند ستارگان آسمانند که هرگاه یکی از آنها غروب کند، دیگری طلوع می کند. گویا (می بینم در پرتو خاندان پیامبر (صلی الله علیه وآله)) نعمت های الهی بر شما کامل شده، و آنچه را آرزو داشته اید، خدا به شما ارزانی داشته است.